Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за ратифициране на Споразумението за изменение и допълнение на Рамковото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за изменение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд, и на Споразумението за изменение и допълнение на Финансовото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за допълнение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд

Член единствен. Ратифицира Споразумението за изменение и допълнение на Рамковото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за изменение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд, и Споразумението за изменение и допълнение на Финансовото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за допълнение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд и приложението към него, подписани на 6 юни 2012 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …… 2012 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за ратифициране на Споразумението за изменение и допълнение на Рамковото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за изменение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд, и на Споразумението за изменение и допълнение на Финансовото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за допълнение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд

Проектите на Споразумение за изменение и допълнение на Рамковото споразумение между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България и на Споразумението за изменение и допълнение на Финансовото споразумение между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България са одобрени с решението по т. 24 от Протокол № 21 от заседанието на Министерския съвет от 30 май 2012 г., като министърът на икономиката, енергетиката и туризма е упълномощен да ги подпише при условие за последваща ратификация. Споразуменията са подписани на 6 юни 2012 г.

Със споразуменията се предвижда изменение и допълнение на Рамковото споразумение между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката и енергетиката, и Европейския инвестиционен фонд за прилагане на Инициативата JEREMIE в България и на Финансовото споразумение между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката и енергетиката, и Европейския инвестиционен фонд (ДВ, бр. 55 от 2009 г.), така както са изменени и допълнени със споразумения, сключени на 29 април 2010 г. (В, бр. 51 от 2010 г.).

В резултат на настъпилите след одобрението на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013 социално-икономически промени и в съответствие с дадените

препоръки в доклада от междинната оценка на приоритетна ос 1 и приоритетна ос 2 на оперативната програма управляващият орган предприе стъпки за изменения в оперативната програма. Измененията са одобрени от Комитета за наблюдение на оперативната програма и са внесени по реда на чл. 33 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за одобряване от Европейската комисия.

Измененията в Оперативната програма включват и увеличаване на ресурса по приоритетна ос 3, Област на въздействие 3.1. „Подобряване на достъпа до финансиране на микро-, малки и средни предприятия чрез използване на инструментите от финансовия инженеринг“ със 150 млн. евро с оглед разширяване на нейния обхват чрез въвеждане на нов финансов продукт „Инструмент за предоставяне на финансиране чрез поделяне на риска”.

Необходимостта от тази промяна е констатирана след преглед на маркетингово проучване на банковия сектор в България, възложено на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ). Съгласно това проучване финансовата криза рефлектира върху стратегиите на банките за минимализиране на риска при банковото финансиране на предприятията и води до повишаване на лихвените проценти и изискванията към обезпечаването на финансирането. Посоченото е най-силно изразено спрямо малките и средните предприятия (МСП), като тези утежнени условия оказват влияние и върху инвестиционните планове на МСП и спъват потенциалния растеж на инвестиционното финансиране.

При изследването на съответствието на мерките по оперативната програма с актуалните нужди на целевите групи по време на междинната оценка като ключов за бенефициентите проблем е идентифицирана липсата на средства за съфинансиране на проектите.

Една от основните причини за прекратяване на договори по оперативната програма (32 на сто от договорите, изпълнявани от иновативни предприятия, и над 30 на сто от проектите за подобряване на технологиите и управлението в предприятията) е липсата или затрудненията при осигуряване на финансов ресурс.

Анализът посочва, че въпреки осигурената по програмата безвъзмездна помощ предприятията не могат да изпълнят инвестиционните си намерения предвид затруднения достъп до мостово финансиране, което директно рефлектира в намаляване на тяхната конкурентоспособност.

Предвид недвусмислените данни за затруднен достъп до финансиране на МСП в междинната оценка е направена препоръка „да бъде извършено проучване за нуждите на бизнеса от вида и размера на допълнителен финансов инструмент за изпълнение на инвестиционните

намерения на компаниите, на базата на който да се търсят решения, включително чрез разширяване на обхвата и увеличаване на ресурса на предвидените в оперативната програма инструменти за финансов инженеринг (JEREMIE) за подобряване на достъпа до финансиране на МСП".

В проучване на Евростат, публикувано на 3 октомври 2011 г., за достъпа на МСП до финансиране също се акцентира върху затрудненията при осигуряване на банково кредитиране.

С оглед съобразяване с променените социално-икономически условия и привеждането в действие на измененията в оперативната програма е необходимо да бъдат променени и действащите към настоящия момент Рамково и Финансово споразумение за изпълнението на Инициативата JEREMIE в България.

Основните изменения, които се предлагат в споразуменията, са свързани с:

- Прехвърляне на допълнителни средства в размер 150 млн. евро, с които следва да бъде увеличен капиталът на Холдинговия фонд по JEREMIE;

- Намаляване процента на разходите за управление;

- Увеличаване размера на средствата, използвани за операции, като условие за придобиване на право от страна на ЕИФ на заплащане на разходите за управление на допълнителните средства;

- Допълване на Инвестиционната стратегия с нов финансов инструмент: „Инструмент за предоставяне на финансиране чрез поделяне на риска".

В проектите на споразумения се предвижда, че предварителни условия за прехвърлянето на допълнителната вноска са: одобрението от Европейската комисия на измененията в оперативната програма и влизането в сила на споразуменията (ратифицирането им със закон). В случай че допълнителната вноска не бъде прехвърлена, тъй като някое от горните условия не е настъпило, предлаганите изменителни споразумения ще бъдат отменени, без да се засяга действието на разпоредбите на Рамковото споразумение и на Финансовото споразумение, които ще продължат да се прилагат такива, каквито са били преди подписването на предлаганото изменение.

Прехвърлянето на допълнителните средства се предвижда с оглед прилагане на „Инструмент за предоставяне на финансиране чрез поделяне на риска". Основните характеристики на инструмента са следните:

• Финансовите посредници ще бъдат избирани след отворена покана за заявяване на интерес, като съществено значение при избора им ще има предлаганото от тях намаление на лихвения процент за кредити за МСП;

• Финансовите посредници ще трябва да осигурят 50 на сто съфинансиране, което ще доведе до удвояване на кредитния ресурс;

• Заплащане на лихва от страна на финансовите посредници за отпуснати суми по JEREMIE за следните средства:

- Средства, отпуснати към финансовия посредник, които все още не са отпуснати към МСП;

- Възстановени средства, събрани от финансовия посредник от МСП, които все още не са прехвърлени на Холдинговия фонд по JEREMIE.

• Ниво на лихвения процент към МСП: 0% върху частта по JEREMIE, пазарни лихвени нива върху частта, предоставена от банките, т.е. ефективно 50 на сто намаление на общия лихвен процент по отпусканите заеми;

• Намаление на таксите и комисионите, свързани с отпускането на кредити;

• Възможност за отпускане на заеми за по-дълъг срок (до 10 години).

Предвиждането на лихви върху средствата, които не са отпуснати като заем на МСП, и изплащането на средствата към финансовия посредник на няколко транша периодично въз основа на действителното усвояване се очаква да доведе до стимул за финансовите посредници да отпускат предоставените им средства на МСП.

При разработването на посочения финансов инструмент е взет предвид и опитът от изпълнението на финансовия инструмент: „Гаранции, покриващи загуби на портфейл от заеми и/или финансови лизинги“ и предприетите по него корективни действия, които са довели до 239 отпуснати кредита на стойност 22,608 млн. лв. само през второто тримесечие на 2012 г. от общо 394 отпуснати кредита на стойност 47,6 млн. лв. за целия период на прилагане на инструмента (от септември 2011 г.).

Очаква се описаният по-горе финансов инструмент да отговори на следните основни трудности, пред които са изправени МСП при получаване на банково финансиране:

• Високи лихвени проценти и изисквания за обезпечения по кредитите. Много често предприятията не разполагат с необходимите недвижими имоти или дълготрайни материални активи, изисквани като обезпечение;

• Липсваща или недостатъчна кредитна история;

• Изискванията за минимален собствен капитал и минимален оборот.

По този начин финансовият инструмент ще окаже силно положително въздействие, като позволи на МСП, отложили плановете си за разрастване поради висока цена на финансирането, да ги осъществят, както и да инвестират в допълнителен капацитет.

Предвид изложеното Министерският съвет предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4 и 5 и ал. 3 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон Споразумението за изменение и допълнение на Рамковото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за изменение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд, и на Споразумението за изменение и допълнение на Финансовото споразумение относно изпълнението на Инициатива JEREMIE в Република България (Второ споразумение за допълнение) между правителството на Република България, представлявано от министъра на икономиката, енергетиката и туризма, и Европейския инвестиционен фонд, подписани на 6 юни 2012 г.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)